

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา	นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เจ้าของ	สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
บรรณาธิการ	รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม
อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ตง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร
อาจารย์ ดร. วารัวรรณ ศิริวานิชย์
รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปี้ยเชื้อ
รองศาสตราจารย์ ดร. พร้อมจิตร์ ห่อนบุญเข็ม
รองศาสตราจารย์ ดร. กฤตยา แสงเจริญ
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทุม
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณิ เตียวอิศเรศ
รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ พงษ์ปันคำ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศินี สราญฤทธิชัย
อาจารย์ รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง
รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี อินทรหนองไผ่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์นพนันท์ ชัยภูมิ
อาจารย์สายใจ คำทะเนตร
อาจารย์วิทยา วาโย
อาจารย์ปราวณี แสดง
อาจารย์สุรัสวดี พนมแก่น
นายเกษม ดำนอก
นางสาวภาณุมาศ หาญสุริย์
นางชุดิภาญจน์ คำสวัสดิ์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลลงพลอง
สำนักงานสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>
Email: jnatned@gmail.com

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียนกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใดๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.ศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์	18. ดร. นฤมล เอนกวิทย์
2. รศ.ดร.มาริสสา ไกรฤกษ์	19. ดร. บัณฑิต ล่ำแดงฤทธิ์
3. รศ.ดร. อัมพรพรรณ ชีรานุตร	20. รศ.ดร. จอนพะจง เพ็งจาด
4. รศ.ดร. ประสพสุข ศรีแสนปาง	21. ดร. มนพร ชาติธานี
5. ดร.ปัฐยาวัชร ปรางภูผล	22. ผศ.ดร. วารีย์ กังใจ
6. ผศ.ดร.ชนิษฐา วรธงชัย	23. ผศ.ดร. น้ำอ้อย ภัคดิวงศ์
7. ผศ.ดร. อารีรัตน์ ขำอยู่	24. ผศ.ดร. วรณรัตน์ ลาวัณ
8. ดร.เกษร แก้วโนนงิ้ว	25. รศ.ดร.พนิษฐา พานิชชีวะกุล
9. ผศ.ดร. ชนัญชิดาคุชฎี ทูลศิริ	26. รศ.ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ
10. รศ.ดร. ศรีเมือง พลึงฤทธิ์	27. ผศ.ดร.สายใจ พัวพันธ์
11. ผศ.ดร. ปัทมา สุริต	28. รศ.ดร. อัมพรพรรณ ชีรานุตร
12. รศ.ดร. วลัยพร นันทศุภวัฒน์	
13. ดร. วารินทร์ บินโฮเซ็น	
14. ผศ.ดร.สมเสาวนุช จมูศรี	
15. รศ.ดร. นุจรี ไชยมงคล	
16. ผศ.วราทิพย์ แก่นการ	
17. รศ.ดร.เอื้อมพร ทองกระจ่าย	

สารบัญ

บทบรรณาธิการ		5
บทความวิชาการ		
❖ การดูแลสตรีตั้งครรภ์ไม่ตั้งใจ : บทบาทของพยาบาลผดุงครรภ์	ชลรดาภักดิ์ พันธุชิน	6
❖ ความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นต่อการเกิดภาวะไขมันในเลือดสูงของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสและแนวทางการดูแลด้านโภชนาการ	อลงกต สิงห์โต	16
รายงานวิจัย		
❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะการพยาบาลข้ามวัฒนธรรมของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	เพ็ญแข จันทรรักษ์ อภิญา จำปามูล	23
❖ ผลของโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการใช้ยาในผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	นิตยาทิพย์ แสนแดง ชื่นจิตร โพธิ์ศัพท์สุข	33
❖ ผลของการจัดการผู้ป่วยรายกรณีในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองแตกต่อระยะวันนอน ค่าใช้จ่ายในโรงพยาบาล และความพึงพอใจของทมิฬสหสาขาวิชาชีพ	อุไร ดวงแก้ว อภิญา จำปามูล	42
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมความปลอดภัยของผู้ป่วยกับคุณภาพบริการพยาบาล ตามการรับรู้ของพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศรีนครินทร์	ศยามล ภูเขมา วรณชนก จันทุม	51
❖ การจัดการข้อมูลที่ใช้ในการดูแลผู้ป่วยเบาหวานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	นพนันท์ ชัยภูมิ วิลาวัณย์ ชมนิรัตน์	61
❖ สถานะสุขภาพและความต้องการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี	ศรีเมือง พลังฤทธิ์ เกษร สำเภาทอง อารีย์ สงวนชื่อ ลำดวน โรจรัตน์	69
❖ ความต้องการการดูแลแบบสนับสนุนของผู้รอดชีวิตจากมะเร็งปากมดลูกในโรงพยาบาลศรีนครินทร์	เดือนเพ็ญ ไชยลา บุษบา สมใจวงศ์	79
❖ ภาพสะท้อนทางความคิดต่อการเจ็บป่วยในผู้ป่วยหัวใจล้มเหลวที่มีอาการกำเริบ	พลอยลดา ศรีหาญ อัมพรพรรณ ธีรานุตร	89
❖ ผลของโปรแกรมพัฒนาการรับรู้ความสามารถของผู้ดูแลต่อพฤติกรรมการดูแล และอัตราการกลับมารักษาซ้ำด้วยโรคปอดอักเสบ ในเด็ก 0-5 ปี	ปิยฉัตร ปะกังสำญ เสาวมาศ คุณล้าน เกื้อนนาคี	99
❖ ผลของโปรแกรมการดูแลตนเองเพื่อลดอาการปวดข้อเข่าของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน	นฤมล ลำเจริญ ชื่นจิตร โพธิ์ศัพท์สุข มุกดา หนูยศ	107
❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมั่นคงด้านสุขภาพของผู้ป่วยกลุ่มโรคเรื้อรังไม่ติดต่อ ในจังหวัดพะเยา	ศิริพร แสงศรีจันทร์ ประลณี โอภาสนันท์ มลฤดี เกศหอม	117
❖ ต้นทุนประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาพร่วมกับการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองเพื่อป้องกันโรคอ้วนในอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร	มณฑิชา รักศิลป์	127

สารบัญ

❖ การพัฒนาระบบบริการพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่ได้รับการบำบัด เคมีบำบัด โรงพยาบาลหนองคาย	บัวแก้ว ศรีจันทร์ทอง ณทชา สุวรรณศรี ลิกิจ ไชราฤทธิ์	137
❖ การพัฒนารูปแบบคุณภาพการบริหารความเสี่ยงทางคลินิก ตามมาตรฐาน ของงานบริการพยาบาลผู้ป่วยใน โรงพยาบาลอาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	นภัสภรณ์ เชิงสะอาด เทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ วัชร เอี่ยมศรีมิกุล	147
❖ ผลของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีภาวะน้ำตาลใน เลือดต่ำต่อการเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำซ้ำ ระยะเวลาที่นอนรักษา ในโรงพยาบาล และการกลับเข้ารับการรักษาซ้ำ	นิภาพร มีชิน ปัทมา สุริต	157
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับทักษะการตรวจมะเร็งเต้านมด้วย ตนเอง และพฤติกรรมเกี่ยวกับการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีวัย ผู้ใหญ่ในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี	ณัฐธยาน์ ขาวบัวคำ สุภารัตน์ พิลัยพันธ์ ภาวณี แววดี	166
❖ การศึกษาข้อมูลทางการพยาบาลด้านการจัดการความปวดจากเวช ระเบียบผู้ป่วยกระดูกหัก ที่เข้ารับการรักษาในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมแพ จังหวัดขอนแก่น	สิทธิพงษ์ ศิริประทุม ชัจจนันต์ แพรขาว	177
❖ การพัฒนาแบบประเมินคัดกรองผู้ป่วยเจ็บ-แน่นหน้าอกหรือไต้ลิ้นปี่ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลระนอง	อรอนงค์ ช่วยณรงค์ ดาราวรรณ รองเมือง	187
❖ ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างต้นทุนชีวิตต่อความรู้สึกรับคุณค่าใน ตนเองและภาวะซึมเศร้าของมารดาวัยรุ่นหลังคลอด	สุทินี เสาร์แก้ว วราทิพย์ แก่นการ	197
❖ รูปแบบการจัดการรายกรณีผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบอุดตัน เจ็บปล้น ห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร	ปิ่นเพชร อภิรัตน์ ประภัสสร สมศรี ทัศนีย์ แดขุนทด ไพลิน นัดสันเทียะ ปิยนุช บุญทอง	207
❖ ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจต่อพฤติกรรมจัดการตนเอง ของผู้ป่วยโรคหืดด้วยผู้ป่วย	จิรสุดา ทะเรรัมย์ นรลักษณ์ เอื้อกิจ	221
❖ การประยุกต์ใช้วัฒนธรรมอุปถัมภ์ในการออกแบบกราฟิกเพื่อส่งเสริม การออกกำลังกายในกีฬาขอนแก่นมาราธอนนานาชาติ 2019	ชิงชัย ศิริธร	233
❖ สถานการณ์การรับประทานอาหารโซเดียมสูงและการรับรู้เกี่ยวกับการ บริโภคอาหารโซเดียมสูงกับการเกิดโรคไตเรื้อรังของผู้ป่วยโรคไตไม่ ติดต่อเรื้อรัง	วาสนา รวยสูงเนิน ดลวิวัฒน์ แสนโสม นงลักษณ์ เมธากาญจนศักดิ์ สมจิต แดนสีแก้ว นพนันท์ ชัยภูมิ รุ่งทิวา ชันขมูล เกษม ดำนอก	242
❖ สถานการณ์การไข้หวัดและการรับรู้ของผู้ป่วยโรคไตไม่ติดต่อเรื้อรังถึง ความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะฉุกเฉินจากการสัมผัสควันบุหรี่ในชุมชน*	ดลวิวัฒน์ แสนโสม วาสนา รวยสูงเนิน สมจิต แดนสีแก้ว นพนันท์ ชัยภูมิ ภัทรวรรณ นิสัยนัต เกษม ดำนอก	251
❖ อื่น ๆ		
❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน		
❖ ใบแจ้งความลงโฆษณา		
❖ อัตราค่าโฆษณา		
❖ ใบสมัครสมาชิกวารสาร		
❖ โฆษณา		

Unบรรณาธิการ

เรียนสมาชิกวารสาร พี่น้องพยาบาล และผู้อ่านทุกท่าน พบกันครั้งที่ 3 ปีที่ 36 พ.ศ. 2561 ของ “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)” จากเดิมชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses' Association of Thailand North-Eastern Division)” ซึ่งเป็นวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน ฉบับนี้มีผลงานมาฝากพี่น้องพยาบาลและผู้อ่านทุกท่านค่ะ วารสารฉบับนี้มีพยาบาลจากทั่วประเทศไทยได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล มีบทความวิชาการมาเผยแพร่ จำนวน 2 เรื่อง มีรายงานวิจัย จำนวน 24 เรื่อง ประกอบด้วย สารสำคัญด้านการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการพยาบาล การเสริมสร้างศักยภาพการดูแลตนเองของกลุ่มประชากรที่หลากหลาย ได้แก่ เด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน สตรีตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม ผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคเมะเร็ง โรคหัวใจ ผู้ติดสุราเรื้อรัง ผู้ติดเชื้อเอชไอวี การตั้งครรภ์ ที่มีความน่าสนใจอย่างยิ่ง สามารถนำไปศึกษาต่อยอดเพื่อการพัฒนาบริการพยาบาลให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในนามเจ้าของวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care) มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาล จึงขอเรียนเชิญทุกท่านอ่านและสมัครเป็นสมาชิก ส่งผลงานมาเผยแพร่ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพ และขอความกรุณาส่งต่อให้เพื่อนและพี่น้องของเราได้อ่านอย่างทั่วถึงนะคะ เหนือสิ่งอื่นใด คือ เชิญทุกท่านเสริมความเข้มแข็งให้แก่วารสารให้ได้รับความนิยม และช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น สมาคมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเครือข่ายการดำเนินงานวารสารจะเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของพยาบาลสู่การทำงานที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และได้มาตรฐานการพยาบาลสากลต่อไป

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงาน สมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง และขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ

